

บทที่ 7

การแปลคำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัย

ถ้าเปิดพจนานุกรมภาษาอังกฤษดูจะพบว่าคำศัพท์ส่วนใหญ่จะมีหลายความหมาย หรือพูดอีกอย่างหนึ่งว่าคำศัพท์แต่ละคำอาจมีความหมายได้หลายนัย โดยความหมายจะแตกต่างกันไปตามบริบท ด้วยสาเหตุนี้จึงทำให้เกิดปัญหาในการแปล ถ้าผู้แปลไม่พิจารณาดู บริบทให้ดีก็อาจเกิดการแปลผิดพลาดขึ้นได้ ตัวอย่างเช่น

1. *The photos of our holiday in Hua Hin haven't been developed yet.*

มีผู้แปลว่า: รูปถ่ายตอนไปเที่ยวหัวหินของเรายังไม่เปลี่ยนแปลงเลย

ควรแปลว่า: รูปถ่ายตอนไปเที่ยวหัวหินของเรายังไม่ได้เอาไปล้างเลย

จากตัวอย่างข้างบนจะเห็นว่าผู้แปลไม่เข้าใจนัยความหมายอื่น ๆ ของศัพท์ คำว่า “develop” แปลไปตามความเคยชินว่า พัฒนา เปลี่ยนแปลงไป โดยไม่ได้พิจารณา บริบทให้ดีว่าเกี่ยวกับเรื่องของการถ่ายรูป ดังนั้น “develop” จึงควรแปลว่า ล้างรูป

2. *She lost her will to live after her close friend's death.*

มีผู้แปลว่า: เธอทำพินัยกรรมหายหลังจากเพื่อนสนิทตาย

ควรแปลว่า: เธอหมดหวังที่จะมีชีวิตอยู่หลังจากที่เพื่อนสนิทของเธอเสียชีวิต

ประโยคนี้ผู้แปลแปลผิดเพราะไปฝังใจว่า will ซึ่งเป็นคำนามแปลว่า พินัยกรรม แต่ความจริงความหมายอื่นของ will คือ ความมุ่งมั่น หรือ ความตั้งใจ ดังเช่นใน บริบทนี้

วิธีแปล

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า คำศัพท์แต่ละคำมีความหมายได้หลายนัย ดังนั้น ผู้แปลควรพิจารณาดูเนื้อความหรือบริบทของประโยคหรือข้อความที่จะแปลอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง อย่าไปยึดติดอยู่กับความคุ้นเคยและแปลไปอย่างที่เคยแปลซึ่งจะทำให้เกิด ข้อผิดพลาดขึ้นมาได้ เมื่อใดก็ตามที่เกิดความไม่แน่ใจในเรื่องความหมายก็ขอให้ผู้แปล

ตรวจสอบจากพจนานุกรมทุกครั้งไป เพราะคำที่มีปัญหาแปลออกมาแล้วความหมายดูแปลก ๆ อาจจะเป็นคำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัยได้

ตัวอย่างคำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัย

1. blue (adj.)

1.1 เศร้า/เสียใจ

I always feel blue when the sun sets.

ฉันมักจะรู้สึกเศร้าเมื่อยามพระอาทิตย์ตก

1.2 ลามก

Some say Thai jokes are a bit blue.

บางคนกล่าวว่า ตลกไทยเป็นตลกลามก

1.3 ดนตรีประเภทหนึ่ง (noun - เป็นรูปพหูพจน์เสมอ)

I like the blues.

ฉันชอบเพลงบลู

1.4 อย่างไม่คาดฝัน (สำนวน out of the blue)

He arrived completely out of the blue.

เขามาโดย (ที่เรา) ไม่คาดฝัน เลย

2. body (n.)

2.1 ส่วนลำตัว/ตัวถังของเรือบิน/รถยนต์

The Boeing 747 has a wide body.

เครื่องบินโบอิง 747 มีลำตัวกว้าง

2.2 ซากศพ

Several bodies from the wrecked ship were washed ashore.

ซากศพหลายศพจากเรือแตกถูกพัดมาเกยฝั่ง

2.3 เนื้อหาส่วนที่สำคัญของข่าว

A piece of news has a lead and a body.

ข่าวชิ้นหนึ่งประกอบด้วยบทนำข่าวกับเนื้อข่าว

2.4 ร่างกาย

We wear clothes to keep our bodies warm.

เราสวมใส่เสื้อผ้าเพื่อทำให้อวัยวะอบอุ่น

3. confidence (n.)

3.1 ความเชื่อมั่นในความสามารถ

He lacks confidence in himself when he appears in public.

เขาขาดความเชื่อมั่นในตนเองเมื่อปรากฏตัวในที่สาธารณะ

3.2 ความศรัทธา ความไว้วางใจ ความไวใจในคนอื่นหรือสิ่งอื่น

They have no confidence in the computer system.

เขาไม่มีความไว้วางใจระบบคอมพิวเตอร์

3.3 ความลับ

The girl exchanged confidences about their boyfriends.

เด็กผู้หญิงแลกเปลี่ยนความลับเรื่องแฟน ๆ ของเธอ

3.4 บอกความลับ

He took her into his confidence and told her the whole truth.

เขาบอกความลับและความจริงทั้งหมดให้เธอทราบ

4. critical (adj.)

4.1 สำคัญมาก

This was a critical moment in his career.

ตอนนี้เป็นเวลาที่สำคัญมากในอาชีพของเขา

4.2 สาหัส / อันตราย

He was taken to hospital because his condition was critical.

เขานำส่งโรงพยาบาลเพราะอาการสาหัส

4.3 แสดงความคิดเห็นอย่างรุนแรง

He was highly critical of the government's policy.

เขาวิพากษ์วิจารณ์นโยบายรัฐบาลอย่างรุนแรง

5. deliver (v.)

5.1 ส่ง

The postman delivers letters everyday.

บุรุษไปรษณีย์ส่งจดหมายทุกวัน

5.2 บรรยาย / ปราศรัย

He delivered an interesting lecture on Thai history at the seminar.

เขาบรรยายเรื่องประวัติศาสตร์ไทยในสัมมนา

5.3 ช่วยทำคลอด

The co-pilot and the steward delivered a baby girl in mid-flight.

ผู้ช่วยกัปตันและพนักงานต้อนรับช่วยทำคลอดทารกเพศหญิงในระหว่างเที่ยวบิน

6. a. fair (adj.)

6.1 ยุติธรรม

You must be fair to both sides.

คุณต้องยุติธรรมต่อทั้งสองฝ่าย

6.2 ดีพอใช้

His knowledge of English language is fair.

ความรู้ภาษาอังกฤษของเขาพอใช้ได้

6.3 ผิวขาว/ผิวสีอ่อน

Unprotected fair skin gets sunburned quickly.

ผิวขาวที่ไม่ได้ปกป้องถูกแดดเผาง่าย

b. fair (n.)

6.4 การแสดงสินค้า

I bought many books at the Chula book fair.

ฉันซื้อหนังสือหลายเล่มจากงานหนังสือจุฬาฯ

6.5 งานออกร้าน

The Thai Red Cross fair is usually held in January.

งานกาชาดมักจะจัดในเดือนมกราคม

7. figure (n.)

7.1 ตัวเลข

Her income is in six figures.

รายได้ของเธอเป็นตัวเลขหกหลัก

7.2 จำนวน

According to the research, there are high unemployment figures.

จากผลการวิจัย มีจำนวนคนตกงานสูง

7.3 รูปร่าง

She is doing exercises to improve her figure.

เธอออกกำลังกายเพื่อให้รูปร่างดีขึ้น

7.4 บุคคลสำคัญในแขนงใดแขนงหนึ่ง

The late President Yitzak Rabin was one of the leading political figures of Israel.

อดีตรัฐมนตรีอิตซัค ราบิน ผู้ล่วงลับเป็นบุคคลสำคัญทางการเมือง
คนหนึ่งของอิสราเอล

8. host (n.)

8.1 เจ้าภาพ

Since his father was still abroad, he acted as host at the dinner party.

เพราะว่าพ่อของเขายังอยู่ต่างประเทศ เขาก็เลยต้องเป็นเจ้าภาพงานเลี้ยงอาหารเย็น

8.2 พิธีกรรายการวิทยุ, โทรทัศน์

Jack is a famous talk show host.

แจ๊คเป็นพิธีกรรายการพูดที่มีชื่อเสียง

8.3 ประเทศเจ้าภาพ

Thailand was the host country for the World Bank meeting in 1991.

ประเทศไทยเป็นประเทศเจ้าภาพในการประชุมธนาคารโลกในปี ค.ศ. 1991

9. ill (adj.)

9.1 ป่วย

David was ill when he returned from upcountry.

เดวิดป่วยเมื่อเขากลับมาจากต่างจังหวัด

เมื่อใช้ในความหมายอื่น ๆ นอกจากป่วย

9.2 *There's a lot of ill feeling (= jealousy, anger, etc.) about her being promoted.*

มีการอิจฉาริษยาเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เลื่อนตำแหน่ง

9.3 *If a black cat crosses your path, it's considered ill omen.*

ถ้าแมวดำวิ่งตัดหน้าไปถือว่าเป็นลางร้าย (โชคร้าย)

10. party (n)

10.1 งานเลี้ยงสังสรรค์ เช่น งานเลี้ยงวันเกิด (a birthday party)

งานเลี้ยงแต่งงาน (a wedding party) เป็นต้น

she will have a party at her house before she moves out.

เธอจะจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ที่บ้านก่อนที่จะย้ายออกไป

10.2 พรรคการเมือง (*a political party*)

The Prime Minister came from the Labour Party.

นายกรัฐมนตรีมาจากพรรคแรงงาน

10.3 กลุ่มคนที่มารวมตัวเพื่อทำกิจกรรมบางอย่าง เช่น ท่องเที่ยว เป็นต้น

The special bus was full of a party of tourists.

รถเมลล์พิเศษเต็มไปด้วยกลุ่มนักท่องเที่ยว

10.4 คนหรือกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกันในการโต้แย้ง หรือการตกลงทางกฎหมาย

The two parties cannot agree on legal issues.

ทั้งสองฝ่ายไม่สามารถตกลงกันได้ในประเด็นด้านกฎหมาย

11. operation (n.)

11.1 ปฏิบัติการ

U.S. soldiers performed important military operations in Bosnia.

ทหารสหรัฐฯ ปฏิบัติการทางทหารครั้งสำคัญที่บอสเนีย

11.2 การผ่าตัด

The surgeon is performing a minor operation on her hand.

ศัลยแพทย์กำลังผ่าตัดเล็กที่มือของเธอ

11.3 ส่วนใน (*into*) operation หมายถึง กำลังดำเนินการ หรือ กำลังใช้

When does the new traffic law come into operation?

เมื่อไหร่กฎหมายจราจรจะออกใช้

12. to run (v.)

12.1 รับผิดชอบ/ดูแล/จัดการ

She runs the household.

เธอดูแลบ้าน

12.2 เลื้อย

The vine runs over the porch.

เถาองุ่นเลื้อยไปตามระเบียง

12.3 กำลังทำงาน

The engine is running.

เครื่องจักรกำลังทำงาน

12.4 ไหล

Tears were running his face.

น้ำตาไหลสาดหน้าเขา

12.5 สี (ตก) ของเหลว (ละลาย) เพราะความร้อนหรือน้ำ

If a dye is nonfast, the colour will run when the material is washed.

ถ้าสีย้อมไม่ติด เมื่อนำไปซักสีก็จะตก

13. local (adj)

13.1 ห้องถิ่น ในท้องถิ่น

There are not many doctors in the local hospital.

ไม่มีหมอมากนักในโรงพยาบาลท้องถิ่น

13.2 เฉพาะที่ (ของร่างกาย)

The cyst was removed under local anaesthetic.

ซิสต์ถูกผ่าตัดออกโดยการฉีดยาเฉพาะที่

14. subject (n.)

14.1 หัวข้อ

*He tried to change the **subject** of the conversation **from** politics to sport.*

เขาพยายามเปลี่ยนหัวข้อการสนทนาจากเรื่องการเมืองเป็นกีฬา

14.2 วิชา

Chemistry is my favorite subject

เคมีเป็นวิชาที่ฉันชอบมาก

14.3 พลเมืองของประเทศที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

He denied that he is a British subject.

เขาปฏิเสธว่าไม่ได้เป็นพลเมืองอังกฤษ

15. table (n.)

15.1 ตาราง

The figures in the table show the decrease in this year's profits.

ตัวเลขในตารางแสดงให้เห็นผลกำไรที่ลดลง

15.2 สารบัญ

The table of contents shows the different parts into which the book is divided.

สารบัญจะแสดงถึงส่วนต่าง ๆ ตามที่หนังสือแบ่งไว้

15.3 ล้านบาท under the table (of money) เงินสินบน เงินใต้โต๊ะ

They offered me one million under the table if I would vote against the government's plans.

เขาติดสินบนฉันเป็นจำนวนเงิน 1 ล้านบาท ถ้าฉันออกเสียงคัดค้านแผนการของรัฐบาล

timetable (n.) = ตารางเวลาเข้า/ออก ของรถ/รถไฟ/เครื่องบิน (*British English*)

= ตารางสอน (*American English*)

แบบฝึกหัด 7.1

จงแปลประโยคต่อไปนี้ให้เข้าใจความ

1. Some believe that a crow is a bird of **ill** omen.
.....
2. The king always **delivers** the New Year speech of blessing.
.....
3. Two were dead and many were in **critical** condition.
.....
4. I bought a handmade teddy bear at a **fair**.
.....
5. The story is not really **intelligible** unless you know about insects.
.....
6. The **figures** in the stock charge are not clear.
.....
7. My friend recently underwent an **operation** on his appendicitis.
.....
8. The **host** country must provide everything.
.....
9. There are thousands of **bodies** that cannot be identified.
.....
10. A female **militant** was convicted of trying to bomb Los Angeles International Airport.
.....

แบบฝึกหัด 7.2

จงแปลประโยคต่อไปนี้ให้ได้ใจความ

1. The baby who weighed at about 7.5 kilograms was delivered by a caesarian **operation**.

.....

2. The program will be broadcast live on Channel 9 with Adisak as **host**.

.....

3. The mail is **delivered** two times a day.

.....

4. We need more volunteers for the relief **operations**.

.....

5. The **figures** of the death toll from the tsunami are up to 5303.

.....

6. There are not enough **operation** rooms for all the injured.

.....

7. They said nearly 100 **bodies** had been recovered at the beach.

.....

8. Her boss had to retire early because of **ill** health.

.....

9. Only a skilled surgeon can perform a heart **operation**.

.....

10. Martin Luther King was an important political **figure** who wanted equal rights for black people.

.....

บทที่ 8

การแปลคำศัพท์ที่รูปเขียนมักทำให้ เข้าใจความหมายผิด

ในภาษาอังกฤษมีคำศัพท์หลายตัวที่รูปเขียนมักทำให้เข้าใจความหมายผิดและทำให้แปลผิด คำศัพท์เหล่านี้จะมีลักษณะดังต่อไปนี้

- ตัวสะกดคล้ายคลึงกับตัวสะกดของคำที่รู้จักความหมายกันดี เช่น คำว่า *militant* (adj.) หัวรุนแรง มีตัวสะกดคล้ายกับคำว่า *military* (n.) กองทัพ จึงอาจทำให้ผู้แปลบางคนสรุปเอาว่า *militant* มีความหมายคล้ายกับคำว่า *military*
- ตัวสะกดของคำศัพท์บางคำใกล้เคียงกันมากจนทำให้ผู้แปลสับสน เช่น คำว่า *stationary* (adj.) คงที่ อยู่กับที่ กับ *stationery* (n.) เครื่องเขียน
- ตัวสะกดของคำศัพท์บางคำคล้ายกับคำศัพท์ที่เติมวิภัติ (suffix) เช่น คำว่า *hardly* (adv.) ไมใคร่จะ กับ *hard* (adj.) หนัก, (adv.) อย่างหนัก ผู้แปลอาจเข้าใจว่า *hardly* มาจาก *hard* ที่แปลว่า หนัก เติม *ly* จึงอาจแปลผิดได้

คำศัพท์ใน 3 ลักษณะ ที่กล่าวมานี้เป็นปัญหามากสำหรับผู้แปล มักทำให้ผู้แปลเข้าใจความหมายผิดและแปลผิด

วิธีแปล

ผู้แปลควรพิจารณาประโยคหรือข้อความที่จะแปล และพิจารณาความหมายของคำศัพท์ตามบริบทอย่างรอบคอบ และเชื่อกันกับการแปลคำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัย เมื่อเกิดความไม่แน่ใจในเรื่องความหมายก็ควรตรวจสอบจากพจนานุกรมเพื่อจะไม่เกิดความผิดพลาดในการแปล

ตัวอย่างคำศัพท์ที่รูปเขียนมักทำให้เข้าใจความหมายผิด

1. *alone* (adv.) ตามลำพัง

He stays alone but he is not lonely.

เขาอยู่ตามลำพังแต่เขาก็ไม่รู้สึกเหงาเลย

2. *beside* (prep.) ข้าง ๆ

There is a small table beside the bed.

มีโต๊ะเล็ก ๆ อยู่ข้างเตียง

3. *hardly* (adv.) แทบจะไม่

Her bedroom was so small that we could hardly move around in it.

ห้องนอนของเธอเล็กมากจนกระทั่งเราแทบจะเคลื่อนไหวไม่ได้

4. *helpless* (adj.) ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้

A small baby is helpless.

เด็กเล็ก ๆ ไม่สามารถช่วยตัวเองได้

5. *industrious* (adj.) ขยันขันแข็ง

Somsri was such an industrious student that she received a four-year scholarship to college.

สมศรีเป็นนักศึกษาที่ขยันขันแข็งมากจนได้รับทุนเล่าเรียนสี่ปีในมหาวิทยาลัย

6. *intelligible* (adj.) ชัดเจน / เข้าใจ

Her explanation was so confused that it was barely intelligible.

คำอธิบายของเธอยุ่งยากสับสนจนแทบจะไม่เข้าใจ

7. *lately* (adv.) เมื่อเร็ว ๆ นี้

The traffic problem in Bangkok has been ignored until very lately.

ปัญหาการจราจรในกรุงเทพฯ ถูกละเลยมาตลอดจนกระทั่งเมื่อเร็ว ๆ นี้

8. *liquidated* (adj.) กำจัด / ชกเลิก

The government announced that two private banks were to be liquidated.

รัฐบาลแถลงว่าธนาคารเอกชนสองแห่งจะต้องถูกเลิกกิจการ

9. *militant* (adj.) หัวรุนแรง / ชอบใช้กำลัง

militant (n.) บุคคลที่หัวรุนแรงหรือชอบใช้กำลัง

The militant farmers rallied in front of Government House.

ชาวนาหัวรุนแรงเดินขบวนไปหน้าทำเนียบรัฐบาล

10. *matchless* (adj.) ไม่มีที่เปรียบ

The onlookers were stunned by her matchless beauty.

ผู้ชมตกตะลึงกับความงามอันไม่มีที่เปรียบของเธอ

11. *namely* (adv.) ได้แก่

At first, there are five countries in Asean, namely Malaysia, Singapore, the Philippines, Indonesia and Thailand.

เริ่มแรกมีห้าประเทศในอาเซียน ได้แก่ มาเลเซีย, สิงคโปร์, ฟิลิปปินส์, อินโดนีเซีย และประเทศไทย

12. *nearly* (adv.) เกือบ

When the traffic was bad, it took me nearly two hours to get to the university.

เมื่อการจราจรเลวร้าย ฉันใช้เวลาเกือบสองชั่วโมงเพื่อจะไปมหาวิทยาลัย

13. priceless (adj.) มีค่าจนประมาณ (ราคา) ไม่ได้

He owned a priceless collection of paintings.

เขาเป็นเจ้าของภาพวาดจำนวนมากที่มีค่าจนประมาณ (ราคา) ไม่ได้

14. regardless (adv.) ไม่ว่าจะไรก็ตาม / ถึงอย่างนั้นก็ตาม

He knew that it was risky, but he went on regardless.

เขาทราบดีว่าเสี่ยงแต่ถึงอย่างนั้นก็ตามเขาก็ยังทำต่อไป

15. successive (adj.) เกิดขึ้นเป็นเวลาดำเนินต่อเนื่องกันโดยไม่หยุด

The snowstorm happened on two successive days.

พายุหิมะเกิดขึ้นสองวันติดต่อกัน

คำศัพท์ที่ตัวสะกดใกล้เคียงกัน

1. abroad กับ aboard

abroad (adv.) อยู่ / ไปต่างประเทศ

aboard (adv.) ขึ้น (บน) เรือ / รถ / เครื่องบิน

I've never lived abroad before.

ฉันไม่เคยไปอยู่ต่างประเทศมาก่อน

The boat swayed as he stepped aboard.

เรือเอียงเมื่อเขาก้าวขึ้นบนเรือ

2. affect กับ effect

affect (v.) ทำให้เปลี่ยนแปลง / มีอิทธิพลต่อ (to influence physically or emotionally)

effect (n.) ผล (กระทบ) (a result)

effect (v.) ทำให้เกิด (to produce, to cause to happen)

The doctors wanted to see how the medication would affect the patient.

หมอดต้องการดูว่ายาจะมีผลต่อคนไข้อย่างไร

Decreasing taxes will have an adverse effect on the future of the government.

ภาษีที่ลดลงจะมีผลกระทบต่อนาคตของรัฐบาล

Deng's free market policies have effected a number of changes in rural China.

นโยบายการค้าเสรีของ เต็ง เสี่ยวผิง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมายในชนบทของเมืองจีน

3. *compliment* กับ *complement*

compliment (n.) คำยกย่อง/ชมเชย/ชื่นชม/ความเคารพ/ของอภินิมิตนาการ

complement (n.) ส่วนประกอบ

His boss was pleased with his compliment. (n.)

เจ้านายพอใจในคำชื่นชมของเขา

He complimented his boss on his success. (v.)

เขายกย่องในความสำเร็จของเจ้านาย

A fine wine is a complement to a good meal. (n.)

ไวน์รสเลิศเป็นส่วนประกอบของอาหารที่เลิศรส

The wine complements the cheese perfectly. (v.)

ไวน์เมื่อรับประทานกับเนยแข็งจะช่วยทำให้มีรสชาติดีเลิศ

4. *considerable* กับ *considerate*

considerable (adj.) จำนวนมาก

considerate (adj.) เกรงใจ/คิดถึงจิตใจของผู้อื่น/ระมัดระวัง/รอบคอบ

He had a considerable amount of money and was quite considerate regarding the welfare of his employees.

เขามีเงินจำนวนมากแต่เขาค่อนข้างจะรอบคอบระมัดระวังเกี่ยวกับเรื่องสวัสดิการอง
ลูกจ้าง

5. *dairy* กับ *diary*

dairy (n.) ฟาร์มโคนม (เกี่ยวกับ) วัวและนม

diary (n.) สมุดบันทึก

He owns a dairy farm.

เขาเป็นเจ้าของกิจการฟาร์มโคนม

Did you put the date of the meeting in your diary?

คุณจดวันนัดหมายในสมุดบันทึกหรือเปล่า

6. *decent* กับ *descent*

decent (adj.) น่าเคารพ / นับถือ

descent (n.) ตกต่ำลง

She is basically a decent woman; her descent into a life of crime was due to the influence of her husband.

โดยปกติแล้วเธอเป็นผู้หญิงที่น่านับถือ การที่ชีวิตเธอตกต่ำไปพัวพันกับอาชญากรรม เพราะอิทธิพลของสามี

7. *dessert* กับ *desert*

dessert (n.) ของหวาน

desert (n.) ทะเลทราย

Date is a kind of fruit that grows in the desert and it is a good dessert.

อินทผลัมเป็นผลไม้ชนิดหนึ่งที่ปลูกในทะเลทรายและเป็นของหวานอย่างดี

8. *disinterested* กับ *uninterested*

disinterested (adj.) ไม่ได้เกี่ยวข้องกับ

uninterested (adj.) ไม่สนใจ

As a disinterested observer, he is not biased.

ในฐานะผู้สังเกตการณ์ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง เขาจึงไม่ลำเอียง

He is uninterested in learning anything.

เขาไม่สนใจที่จะเรียนอะไรเลย

9. *emigrate* กับ *immigrate*

emigrate (v.) ย้าย / อพยพมา

immigrate (v.) ย้าย / อพยพไป

Kamton emigrated from Laos in 1982 and then immigrated to the United States.

คำตันอพยพมาจากลาวในปี ค.ศ. 1982 และก็อพยพไปอยู่ที่สหรัฐอเมริกา

10. *formerly* กับ *formally*

formerly (adv.) แต่ก่อน

formally (adv.) อย่างเป็นทางการ

Singapore was formerly ruled by Britain.

แต่ก่อนสิงคโปร์ถูกอังกฤษปกครอง

Mr. Smith has formally accepted the job.

นายสมิธรับมอานอย่างเป็นทางการ

11. *guerrilla* กับ *gorilla*

guerrilla (n.) โจรก่อการร้าย

gorilla (n.) ลิงกอริลลา

A group of guerrillas recently planted many bombs in Peru.

กลุ่มผู้ก่อการร้ายชาวเปรูระเบิดในเปรูเมื่อเร็ว ๆ นี้

The gorilla is an endangered species.

ลิงกอริลลาเป็นสัตว์ใกล้สูญพันธุ์

12. *healthy* กับ *healthful*

healthy (adj.) แข็งแรง / สุขภาพดี

healthful (adj.) ดีต่อสุขภาพ / ทำให้แข็งแรง

He is healthy because his house is high on a mountain, and he always breathes the healthful mountain air.

เขามีสุขภาพดีเพราะบ้านของเขาอยู่สูงบนภูเขาและเขามักจะหายใจอากาศภูเขาซึ่งดีต่อสุขภาพ

13. *heroin* กับ *heroine*

heroin (n.) สารเสพติด (เฮโรอีน)

heroine (n.) นางเอก

In this film, the heroine used to be a heroin addict.

ในภาพยนตร์เรื่องนี้ นางเอกเคยเป็นผู้ติดยาเสพติด

14. *imaginary* กับ *imaginative*

imaginary (adj.) สมมติ

imaginative (adj.) ช่างจินตนาการ

An imaginative writer writes a novel in which all the characters are imaginary.

นักเขียนที่ช่างจินตนาการเขียนนวนิยายที่เต็มไปด้วยตัวละครที่สมมติขึ้นมา

15. *personnel* กับ *personal*

personnel (uncount. n.) แผนกบุคคล / บุคลากร

personal (adj.) เป็นส่วนตัว

He had a personal problem with the manager of the personnel department.

เขามีปัญหาส่วนตัวกับผู้จัดการแผนกบุคคล

16. *principal* กับ *principle*

principal (n.) ครูใหญ่

principle (n.) กฎเกณฑ์ / หลักเกณฑ์

The principal achieved his high position by adhering to the principles of honesty, fairness and hard work.

ครูใหญ่ได้รับตำแหน่งโดยยึดมั่นในหลักการแห่งความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และทำงานหนัก

17. *sample* กับ *example*

sample (n.) ตัวอย่าง (สินค้า / ผลิตภัณฑ์ / การทดลอง)

example (n.) ตัวอย่าง (ของความคิดเห็นเพื่อพิสูจน์ให้เห็นความจริง)

They took several samples of the soil near Korat; for example, they took some from See Kew and Korburi.

พวกเขาได้ตัวอย่างดินหลายแห่งใกล้ ๆ โคราช ตัวอย่างเช่น ดินจากสีคิ้ว และคอนบุรี

18. *sensitive* กับ *sensible*

sensitive (adj.) (อารมณ์) อ่อนไหว / เปราะบาง

sensible (adj.) มีเหตุผล / มีสามัญสำนึก

Surely it would be sensible to get a second opinion.

แน่นอนย่อมมีเหตุผลที่จะฟังความเห็นที่สอง

Don't be so sensitive; I wasn't criticizing you!

อย่าอ่อนไวนักเลย ฉันไม่ได้วิพากษ์วิจารณ์คุณสักหน่อย

19. *special* กับ *especially*

special (adj.) พิเศษ / เฉพาะ

especially (adv.) โดยเฉพาะ

She especially was moved when she saw her little daughter's special performance in the play.

เธอตื่นตันใจโดยเฉพาะเมื่อชมการแสดงพิเศษของลูกสาวในละคร

20. *stationary* กับ *stationery*

stationary (adj.) คงที่ / อยู่กับที่

stationery (n.) เครื่องเขียน (กระดาษ / ปากกา / ดินสอ)

House prices have been stationary for several months.

ราคาบ้านคงที่อยู่เป็นเวลาหลายเดือนแล้ว

Please write your comment on hotel stationery.

โปรดเขียนคำวิจารณ์ของคุณลงในกระดาษจดหมายของโรงแรม

แบบฝึกหัด 8.1

จงแปลประโยคต่อไปนี้ให้ได้ใจความ

1. Thailand got a lot of **compliments** from many countries that lost their people.

.....

2. The painting shows her **imaginative** idea.

.....

3. Her adviser gave her a **sensible** suggestion.

.....

4. His children are strong and **healthy**.

.....

5. He runs his business by the **principles** of honesty.

.....

6. The land **formerly** belonged to my ancestors.

.....

7. Most of the **desserts** are too sweet.

.....

8. The baby **gorilla** was born yesterday.

.....

9. You can buy this pen at the stationery shop.

.....

10. The car was held in the **desert**.

.....

แบบฝึกหัด 8.2

จงแปลประโยคต่อไปนี้ให้ได้ใจความ

1. He is the type of a person who was pleased with **compliments**.

.....

2. The traffic **nearly** stopped when it rained heavily.

.....

3. A **considerable** amount of chickens were killed in the Sars crisis.

.....

4. Ice cream is her favorite **dessert** in Summer.

.....

5. She always notes down important events in her **diary**.

.....

6. **Decent** people will not steal even though they have a chance.

.....

7. She does not know about her boss **personal** life.

.....

8. She **hardly** ever wore a long skirt.

.....

9. After Saddam was arrested, the terrorists became more **militant**.

.....

10. Without proper food, the body would be **helpless** against an attack of disease.

.....

บทที่ 9

การแปล Phrasal verbs

Phrasal verbs หรือ *two-word verbs* นิยมใช้กันมากในภาษาอังกฤษ ทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน โครงสร้างของ *Phrasal verbs* ประกอบด้วยสองส่วน คือ คำกริยาและส่วนประกอบ

verb + preposition or particle

put + out = put out (to extinguish)

เมื่อใช้ในรูปประโยคและมีกรรม ถ้ากรรมนั้นเป็นสรรพนามจะวางอยู่ระหว่าง verb กับ particle ตัวอย่างเช่น

Yesterday a fire broke out at the new market. The firemen were able to put it out.

เมื่อวานนี้เกิดไฟไหม้ที่ตลาดใหม่ พนักงานดับเพลิงดับได้ทัน

ถ้ากรรมนั้นเป็นคำนามจะวางไว้หลัง *preposition*

The firemen were able to put out the fire at the new market.

หรือวางไว้ระหว่าง verb + particle ก็ได้

The firemen were able to put the fire out at the new market.

พนักงานดับเพลิงดับไฟที่ตลาดใหม่ได้

สิ่งที่เป็นปัญหาในการแปล คือ เมื่อคำกริยาและส่วนประกอบมารวมกันเป็น *Phrasal verbs* แล้ว จะทำให้เกิดความหมายใหม่ขึ้นมาซึ่งอาจจะไม่มีเค้าความหมายของคำกริยาเดิมเลย การเรียนรู้คำเหล่านี้จึงนับว่ามีประโยชน์มากในการแปล อันที่จริงแล้ว *Phrasal verbs* มีอยู่มากมาย ส่วนที่นำมาไว้ในบทเรียนนี้เป็นเพียงส่วนน้อยโดยคัดเลือกมาจากคำที่ใช้บ่อย ๆ

วิธีแปล

อ่านประโยคหรือข้อความให้เข้าใจโดยพิจารณาจากบริบทว่า *Phrasal verbs* นั้น ใช้ในความหมายใด อาจใช้พจนานุกรมช่วยในการค้นหาความหมาย พจนานุกรมที่เกี่ยวข้องกับ *Phrasal verbs* โดยเฉพาะ มีหลายเล่ม เช่น

- *NTC's Basic Phrasal Verbs. Lincolnwood, Illinois: National Textbook, 1996.*
- *Longman Dictionary of Phrasal Verbs. Harlow, Essex: Longman, 1983.*

พจนานุกรมทั่ว ๆ ไป บางเล่ม ก็มีอธิบายเกี่ยวกับ *Phrasal verbs* เช่น

- *The Oxford English Dictionary. 2nd ed. Oxford: Clarendon Press, 1989.*
- *Longman Dictionary of Contemporary English. 3rd ed. Harlow, Essex: Longman, 1995.*
- *Collins Cobuild. London and Glasgow: Collins Publishers, 1990.*

ตัวอย่าง *Phrasal verbs*

1. *break down*

1.1 *stop functioning*

This machine will break down if you don't take care of it.

เครื่องยนต์จะพังถ้าคุณไม่เอาใจใส่มัน

1.2 *lose control of one's emotions*

She broke down when she heard of her friend's accident.

เธอควบคุมอารมณ์ไม่อยู่เมื่อได้ยินข่าวอุบัติเหตุของเพื่อน

1.3 *to break something down (trans v.)*

The survey breaks down the population of Thailand region by region.

การสำรวจประชากรของประเทศไทยแบ่งไปตามภาค

2. bring down

2.1 to cause to fall or come down

After much hard bargaining, he brought the price down to 300 baht for the dress.

หลังจากต่อรองกันอย่างหนัก เขาต่อราคาเสื้อชุดลงมาเหลือ 300 บาท

2.2 cause to be defeated, defeat

This scandal could well bring the government down.

เรื่องอื้อฉาวนี้สามารถทำให้รัฐบาลพ่ายแพ้ได้ที่เดียว

3. bring forward

3.1 propose or to show or produce for examination

She brought forward a new proposal to her thesis adviser.

เธอเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ใหม่แก่อาจารย์ที่ปรึกษา

3.2 to bring (something in the future) nearer to the present time

The head of the department has brought the meeting forward to next Monday.

หัวหน้าภาคเลื่อนการประชุมเข้ามาเป็นวันจันทร์หน้า

4. brush aside = to disregard

The official brushed aside the witness's protest.

เจ้าหน้าที่ไม่ใส่ใจคำประท้วงของพยาน

5. brush up = to improve

He wants to brush up his knowledge of French before he goes to Paris.

เขาต้องการฟื้นฟูความรู้ภาษาฝรั่งเศสก่อนที่จะไปปารีส

6. build on

6.1 to make as an additional building

This part of the house was built on later.

ส่วนนี้ของบ้านต่อเติมขึ้นใหม่

6.2 to use as a base for further development

In the new job, he will be able to build on his previous experience in marketing.

เขาสามารถผนวกประสบการณ์เดิมด้านการตลาดเข้ากับงานใหม่ได้

7. build up = to increase, develop or become gradually larger

He has built up a good family business over the year. (trans v.)

เขาค่อย ๆ เสริมสร้างธุรกิจที่ดีของครอบครัวมานานหลายปี

His anger built up until he finally exploded. (intrans.v.)

ความโกรธของเขาเพิ่มมากขึ้นจนระเบิดออกมาในที่สุด

8. cheer up (for a sad person) = to be happy

After a while, she began to cheer up. (intrans.v.)

หลังจากเวลาผ่านไปชั่วขณะ เธอก็เริ่มมีอารมณ์ร่าเริงขึ้น

She took flowers and chocolate to the hospital to cheer her friend up.

(trans.v.)

เธอนำดอกไม้และช็อกโกแลตไปปลอบใจเพื่อนที่โรงพยาบาล

9. clamp down on = to stop or to control

The principal has got to clamp down on gambling in the school.

ครูใหญ่ต้องเข้าควบคุมการเล่นการพนันในโรงเรียน

10. clear up

10.1 to improve

After the whole day of raining, the weather cleared up.

หลังจากที่ฝนตกตลอดวัน อากาศก็แจ่มใสขึ้น

10.2 to solve

The manager hopes to clear up the company's problem quickly.

ผู้จัดการหวังที่จะแก้ปัญหของบริษัทได้อย่างรวดเร็ว

11. come apart = to disintegrate

I picked up the old book and it just came apart in my hands.

ฉันหยิบหนังสือเก่าขึ้นมาและมันก็หลุดกระจายคามือ

12. come down = to drop, to fall

When the inflation starts to come down, the stock market will improve.

เมื่ออัตราเงินเฟ้อลดลง ตลาดหุ้นก็ปรับตัวดีขึ้น

13. cover up = to cover completely / to prevent from being noticed or becoming publicly known

They covered up the scandal so nobody knew.

พวกเขาปกปิดเรื่องอื้อฉาว ดังนั้น จึงไม่มีใครล่วงรู้

She fell asleep on the sofa so I covered her up with a blanket.

เธอนอนหลับไปบนโซฟาฉันจึงห่มผ้าห่มให้เธอ

14. crack down = to enforce the rules or laws against

The Prime Minister is determined to crack down on corruption.

นายกรัฐมนตรีตั้งใจที่จะปราบปรามการฉ้อราษฎร์บังหลวง

15. cut back = to reduce by cutting

Her husband cut back the amount of money that he used to give her.

สามีของเธอตัดเงินจำนวนที่เขาเคยให้เธอ

16. fade away = to disappear gradually

In the evening, I like to watch the sunlight fade away.

ในตอนเย็น ฉันชอบมองดูแสงอาทิตย์ที่ค่อย ๆ เลือนหายไป

17. fall back = to move or turn back

The crowd fell back to let the policemen through.

ฝูงชนถอยหลังทางให้ตำรวจเข้ามา

18. fill in

18.1 to complete

He wants somebody to help him fill in the application form.

เขาต้องการให้ใครสักคนช่วยกรอกใบสมัครให้

18.2 to substitute

If you don't come, we'll find someone to fill in for you.

ถ้าคุณไม่มาเราจะหาคนมาแทนคุณ

19. find out = to discover or to learn (a fact that was hidden)

She looked in the closet in order to find out his secrets.

เธอมองหาในตู้เสื้อผ้าเพื่อค้นหาความลับของเขา

20. fit in

20.1 to match or to agree

His ideas did not quite fit in with our plan.

ความคิดของเขาไม่เข้ากันกับแผนการของเรา

20.2 to harmonize

The house fits in beautifully with its surroundings.

บ้านเข้ากับสถานที่แวดล้อมอย่างสวยงาม

21. give out

21.1 to distribute

We plan to go to the orphanage to give out the money to the children.

เราวางแผนที่จะไปที่สถานเลี้ยงเด็กกำพร้าเพื่อบริจาคเงิน给孩子们 ๗

21.2 to stop functioning

My old car's engine gave out when I tried to drive it.

เครื่องยนต์รถเก่าของฉันพังเมื่อฉันพยายามจะขับมัน

22. give up

22.1 to stop doing something

He tried to give up smoking since it can cause lung cancer.

เขาพยายามเลิกสูบบุหรี่เพราะบุหรี่ทำให้เกิดมะเร็งปอด

22.2 to admit defeat

I finally gave up trying to use a computer.

ในที่สุดฉันก็ล้มเลิกความพยายามที่จะใช้คอมพิวเตอร์

23. go down

23.1 to become lower

The value of money has gone down every year, while the price of goods has risen.

ค่าของเงินลดต่ำลงทุกปีในขณะที่ราคาสินค้าก็เพิ่มขึ้น

23.2 to sink or to disappear from sight

Three ships disappeared and we believed that they went down in the storm.

เรือสามลำหายไปและเราเชื่อว่ามันจมหายไปในพายุ

24. go over

24.1 to examine or consider carefully

We went over the accounts very thoroughly but couldn't find any mistakes.

เราตรวจสอบบัญชีอย่างละเอียดลออแต่หาที่ผิดไม่พบ

24.2 to repeat

I asked the boy to go over his story again.

ฉันขอให้เด็กผู้ชายเล่าเรื่องซ้ำใหม่

25. keep up

25.1 to maintain or to continue

Thai children abroad are taught to keep up Thai traditions.

เด็กไทยในต่างประเทศได้รับการสั่งสอนให้รักษาประเพณีไทย

25.2 to look after and keep in good condition

He spent a lot of money to keep up his castle.

เขาใช้เงินจำนวนมากเพื่อดูแลปราสาทของเขา

25.3 prevent from going to bed

I hope our party next door didn't keep you up all night.

ฉันหวังว่างานเลี้ยงของเราไม่ทำให้คุณตื่นตลอดทั้งคืน

25.4 remain level

Slow down. I can't keep up with you.

ช้า ๆ หน่อย ฉันตามเธอไม่ทัน

26. look up = to seek, to search for, to look for

I will look up her number in the telephone directory.

ฉันจะค้นเบอร์โทรศัพท์ของเธอในสมุดโทรศัพท์

27. make out

27.1 to write in complete form

I always make out my shopping list so that I will not forget anything.

ฉันมักจะจดรายการซื้อของเพื่อจะได้ไม่ลืมอะไร

27.2 to see, hear or understand with difficulty

She tried to make out his handwriting when she proofread his article.

เธอพยายามอ่านลายมือของเขาเมื่อเธออ่านตรวจทานบทความ

28. make up

28.1 to invent (a story, an excuse, an explanation)

He is very good at making up excuses.

เขาช่างเก่งในการหาข้อแก้ตัว

28.2 to put on cosmetics

She never goes out without making herself up first.

เธอไม่เคยออกไปโดยไม่ได้แต่งหน้าก่อน

28.3 to form as a whole

Women officers make up 13% of the police force.

ตำรวจหญิงคิดเป็น 13% ของตำรวจทั้งหมด

29. pick up

29.1 to lift up

I picked up a magazine that was lying on the floor.

ฉันหยิบนิตยสารที่วางอยู่บนพื้นขึ้นมา

29.2 to collect

Please pick up all toys when you have finished playing.

ช่วยเก็บของเล่นทุกอย่างด้วยเมื่อเธอเล่นเสร็จแล้ว

29.3 to arrange to get

Can you pick the kids up from school this afternoon?

คุณช่วยไปรับเด็ก ๆ ที่โรงเรียนตอนบ่ายได้ไหม

30. sell out

30.1 to sell all of

The tickets of this match were sold out.

ตั๋วการแข่งขันนัดนี้ขายหมดเกลี้ยง

30.2 to betray or surrender

He has sold out to the opposite party.

เขาทรยศไปเข้ากับฝ่ายตรงข้าม

แบบฝึกหัด 9.1

จงแปล Phrasal verbs ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. The police **went over** the accounts again to find some hidden points.
.....
2. The children cannot **keep up** with the adults.
.....
3. The budget **was cut back** due to the government's policy.
.....
4. The famous actress said she would not **give up** her career.
.....
5. The police interviewed family members to **clear up** the murder case.
.....
6. Bill Gates, the Microsoft tycoon, always **gives the money out** to children.
.....
7. The engine of a brand new car should not easily **break down**.
.....
8. The price of gold unbelievably **came down**.
.....
9. I can't **make out** Chinese characters.
.....
10. Don't **pick up** stranger when you drive alone.
.....

แบบฝึกหัด 9.2

จงแปล Phrasal verbs ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. The meeting room **was built on** last year.

.....

2. The sky **cleared up** after the rain.

.....

3. The tickets of the concert **were sold out**.

.....

4. The manager **brought forward** a new plan for the customers.

.....

5. Her friend will **fill in** for her when she goes abroad.

.....

6. The hot weather **has been building up** during this summer.

.....

7. My Italian is weak. I had better **brush up** on it.

.....

8. Everyone can help by **cutting back** on water usage.

.....

9. The sound of the music **faded away** into the distance.

.....

10. Her fever **went down** after she had got some medicine.

.....